



СИЛАБУС
навчальної дисципліни

«МЕДСЕСТРИНСТВО В ОФТАЛЬМОЛОГІЇ»

Галузь знань	22 Охорона здоров'я
Спеціальність	223 Медсестринство
Освітньо-професійна програма	Сестринська справа
Освітній ступінь	Фаховий молодший бакалавр, молодший спеціаліст
Статус дисципліни	Нормативна
Група	III MC 11-13
Мова викладання	Українська
Кафедра, за якою закріплена дисципліна	Кафедра хірургічних дисциплін
Викладачі курсу	Антоненко Юлія Олександрівна - викладач вищої кваліфікаційної категорії, викладач-методист.
Контактна інформація викладача	yu.antonenko@lma.edu.ua Група у Viber, Google Classroom.
Консультації	Відповідно до розкладу консультацій. Можливі он-лайн консультації через ZOOM, Meet, MOODLE або подібні ресурси. Для погодження часу он-лайн консультацій слід писати на електронну пошту викладача або дзвонити.
Опис навчальної дисципліни	Кількість кредитів – 2,5 Загальна кількість годин – 75 Модулів – 1 Рік підготовки – 3-й Семестр – 5-й Лекції – 8 год. Практичні заняття – 32 год. Самостійна робота – 35 год.
Коротка анотація курсу	Дисципліна «Медсестринство в офтальмології» є нормативною дисципліною зі спеціальності Сестринська справа. Навчальну дисципліну розроблено таким чином, щоб надати здобувачам фахової вищої освіти необхідні знання для формування практичних умінь, щоб застосовувати їх у конкретних практичних ситуаціях, використовувати обладнання та інструменти для діагностики, лікування та профілактики захворювань, приймати обґрунтовані рішення щодо надання невідкладної допомоги та обмінюватись професійним досвідом. Предметом вивчення навчальної дисципліни є анатомія та фізіологія органа зору, обстеження і лікування пацієнтів при захворюваннях органа зору, надання невідкладної допомоги, стандарти діяльності в галузі охорони здоров'я населення.
Мета та цілі курсу	Метою вивчення нормативної дисципліни «Медсестринство в офтальмології» є вивчення етіологічних факторів офтальмологічної патології, ал-

горитмів надання невідкладної допомоги, формування практичних навичок виконання маніпуляцій з діагностичною та лікувальною метою, засвоєння принципів проведення лікувально-профілактичних заходів в офтальмологічній практиці.

Згідно з вимогами освітньої програми студенти повинні

знати:

- історію офтальмології як науки;
- функції органа зору;
- аномалії рефракції;
- способи корекції аномалій рефракції;
- сучасні методи лікування захворювань ока;
- причини виникнення, особливості обстеження і лікування пацієнтів з кон'юнктивітами;
- захворювання повік і слізного апарату;
- особливості обстеження, лікування та профілактики захворювань орбіти;
- прояви та методи корекції порушень роботи очорухового апарату;
- причини виникнення, особливості обстеження та лікування пацієнтів при захворюваннях оболонок ока;
- дренажну систему ока;
- особливості перебігу та діагностики глаукоми;
- ознаки гострого приступу глаукоми та алгоритм надання невідкладної допомоги;
- захворювання зорового нерва та їх профілактику;
- проблеми пацієнтів з травмами органа зору, їх профілактику та особливості надання першої допомоги;
- сучасні принципи та методи лікування відповідно до клінічних протоколів;
- форми та методи санітарно-освітньої роботи;
- основні положення чинних наказів МОЗ України;
- правила техніки безпеки, охорони праці під час роботи з електроприладами, апаратами, що працюють під тиском, балонами з газом; протиепідемічного режиму, асептики, антисептики, особистої безпеки при обстеженні пацієнта, виконанні маніпуляцій, заборі біологічного матеріалу на дослідження тощо;

вміти:

- проводити суб'єктивне та об'єктивне обстеження органа зору;
- оцінювати результати обстежень;
- визначати функції органа зору;
- визначати гостроту зору;
- визначати поле зору;
- визначати кольоросприйняття;
- проводити профілактику ускладнень захворювань ока;
- оцінювати вікові зміни з боку органа зору;
- визначати рефракцію;
- проводити корекцію аномалій рефракції;
- надавати невідкладну допомогу;
- закапувати очі;
- закладати мазь за повіку;
- вивертати повіку;
- вимірювати внутрішньоочний тиск;
- проводити проби на глаукому;
- визначати стадії глаукоми;
- перевіряти прохідність слізних шляхів;
- проводити коларголову пробу;

	<ul style="list-style-type: none"> - промивати слізні шляхи; - вводити ліки під кон'юнктиву; - накладати монокулярну пов'язку; - накладати біокулярну пов'язку; - проводити оклюзію здорового ока; - проводити масаж повік; - обробляти хрящовий край повік; - проводити забір крові на біохімічне дослідження; - проводити забір біологічного матеріалу на бактеріологічне дослідження; - здійснювати до- і післяопераційний догляд за пацієнтом; - володіти навичками виконання всіх видів ін'єкцій; - надавати екстрену допомогу при невідкладних станах; - володіти правилами безпеки та охорони праці під час роботи з електроприладами, апаратами, що працюють під тиском, кисневими балонами, при обстеженні пацієнта, виконанні маніпуляцій, заборі біологічного матеріалу для дослідження тощо.
Програмні результати навчання	<ul style="list-style-type: none"> • Проводити медсестринське суб'єктивне та об'єктивне обстеження різних органів і систем пацієнта та оцінювати отримані дані. • Проводити медсестринську діагностику: виявляти та оцінювати проблеми пацієнта. • Планувати медсестринські втручання та реалізовувати їх. • Здійснювати контроль за роботою молодшого медичного персоналу та станом інвентарю. • Контролювати виконання правил внутрішнього розпорядку персоналом та пацієнтами з дотримання заходів санітарно-гігієнічного режиму в палатах та медичних кабінетах. • Забезпечувати здоровий мікроклімат в колективі. • Брати участь у забезпеченні спостереження за здоровим і перехворілим населенням, реабілітації та диспансерного нагляду. • Виконувати медичні маніпуляції з метою забезпечення санітарно-протиепідемічного режиму. • Належно виконувати медичні маніпуляції з метою забезпечення особистої гігієни пацієнта. • Виконувати найпростіші методи фізіотерапії. • Координувати дії за допомогою поєднання декількох навичок для забезпечення харчування пацієнта. • Належно виконувати медичні маніпуляції з метою проведення заходів щодо стабілізації функціонального стану організму. • Вміти підготувати пацієнта, здійснити забір і скерування біологічного матеріалу на лабораторне та інструментальне дослідження. • Надавати екстрену долікарську медичну допомогу на підставі діагнозу невідкладного стану. • Здатність до точності при здійсненні взаємозалежних медсестринських функцій. • Планувати і проводити профілактичні та протиепідемічні заходи щодо інфекційних хвороб. • Організовувати та проводити навчання пацієнтів та членів їхніх родин з медичних питань. • Проводити медико-гігієнічну пропаганду. • Належно вести відповідну медичну документацію.
Політика курсу	Дотримання принципів академічної доброчесності. Не толеруються жодні форми порушення академічної доброчесності. Очікується, що роботи студентів будуть самостійними, їх власними оригінальними.

ми дослідженнями чи міркуваннями. Для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їх індивідуальних потреб і можливостей. Під час виконання письмових контрольних робіт, модульних контрольних, тестування, підготовки до відповіді на екзамені користування зовнішніми джерелами заборонено. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента є підставою для її незарахування викладачем.

Дотримання принципів та норм етики і професійної деонтології.

Під час занять здобувачі фахової передвищої освіти діють із позицій академічної доброчесності, професійної етики та деонтології, дотримуються правил внутрішнього розпорядку Академії. Під час боротьби з епідемією COVID-19 виконують всі настанови протиепідеміологічного режиму: носять маски, дотримуються соціальної дистанції, використовують антисептики. Ведуть себе толерантно, доброзичливо та виважено у спілкуванні між собою та викладачами.

Відвідування занять.

Студенти повинні відвідувати усі лекції, практичні заняття курсу та інформувати викладача про неможливість відвідати заняття.

Політика дедлайну.

Студенти зобов'язані дотримуватися термінів, передбачених курсом і визначених для виконання усіх видів робіт.

Порядок відпрацювання пропущених занять.

Відпрацювання пропущених занять без поважної причини відбувається згідно з графіком відпрацювань та консультацій. Відпрацювання пропущених занять з поважної причини може проводитися також улюбий зручний час для викладача.

Перескладання підсумкової оцінки з метою її підвищення не допускається, окрім ситуацій передбачених нормативними документами Академії, або неявки на підсумковий контроль з поважної причини.

Структура курсу

ТЕМИ ЛЕКЦІЙ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Анатомія і фізіологія органа зору. Рефракція та акомодация	2
2	Захворювання кон'юнктиви, повік, слізного та окорухового апарату, орбіти	2
3	Захворювання склери, рогівки, судинної оболонки ока, сітківки, кришталика	2
4	Захворювання зорового нерва. Глаукома. Ушкодження органа зору. Травми, контузії, опіки	2
	Разом	8

ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Медсестринське обстеження офтальмологічного пацієнта. Функції органа зору	4
2	Медсестринський процес при порушеннях рефракції та акомодациї	4
3	Медсестринський процес при захворюваннях кон'юнктиви і повік	4
4	Медсестринський процес при захворюваннях слізного та окорухового апарату очей, орбіти.	4
5	Медсестринський процес при захворюваннях склери, рогівки, судинної оболонки ока, сітківки, кришталика	4

6	Медсестринський процес при захворюваннях зорового нерва, глаукомі	4
7	Медсестринський процес при травмах органа зору	4
8	Модульний контроль 1. Медсестринський процес при захворюваннях та ушкодженнях органа зору	4
	Разом:	32

САМОСТІЙНА РОБОТА

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Історія розвитку офтальмології в Україні	2
2	План обстеження пацієнта з захворюваннями очей (скласти перелік необхідних діагностичних маніпуляцій, алгоритми їх проведення)	3
3	Ускладнення аномалій рефракції	3
4	Медсестринський процес при гонобленорей. Профілактика, лікування (описати характерні особливості перебігу і лікування у новонароджених)	3
5	Профілактика захворювань повік	3
6	Ускладнення захворювань слізного апарату	3
7	Роль медичної сестри в профілактиці та лікуванні косоокості	3
8	Природжена глаукома	3
9	Захворювання очей, пов'язані з патологією серцево-судинної системи	3
10	Патологічні зміни очей при ендокринних захворюваннях та авітамінозах	3
11	Характеристика тяжких ушкоджень органа зору	3
12	Підготовка до модульного контролю 1	3
	Разом:	35

Література для вивчення дисципліни

Основна (базова):

1. Жабоедов Г.Д. Терапевтична офтальмологія: Навчальний посібник. К.: Здоров'я, 2003. – 134 с.
2. Корконішко О.М. Медсестринство в офтальмології. – К.: Здоров'я, 2003. – 112 с.
3. Шегедин М.Б., Антоненко Ю.О., Ольхова О.В. Медсестринство в офтальмології. Навчальний посібник для студентів вищих медичних навчальних закладів I-II рівнів акредитації спеціальності «Сестринська справа». – Вінниця: НОВА КНИГА, 2008. – 104 с.

Додаткова:

4. Жабоедов Г.Д., Кіреєв В.В. Практикум з очних хвороб: Навчальний посібник. – К.: Здоров'я, 2002. – 64 с.
5. Офтальмологія: підручник/Г.Д.Жабоедов, Р.Л.Скрипник та ін. – К.: ВСВ «Медицина», 2018. – 424с.
6. Офтальмологія: Нормативне виробничо-практичне видання. – К.: МНІАЦ медичної статистики; МВЦ «Медінформ», 2006. – 408 с.

Поточний та підсумковий контроль

Поточний контроль здійснюється на кожному практичному занятті з обов'язковим виставленням оцінки.

Методи усного контролю: індивідуальне опитування, фронтальне опитування, співбесіда, метод «4 кроків».

Методи письмового контролю: письмовий тестовий контроль, підсумковий модульний тестовий контроль, розв'язування клінічних ситуативних задач (ситуаційне компетентісне завдання).

Методи самоконтролю: уміння самостійно оцінювати свої знання, самоаналіз, виступ з доповіддю, виконання презентації за темою, самостійного опрацювання, виконання індивідуального дослідного завдання, відпрацю-

вання та демонстрація практичних навичок.
Підсумковий контроль проводиться у вигляді семестрового екзамену. Згідно з «Положенням про організацію освітнього процесу у Львівській медичній академії ім. Андрея Крупинського» підсумкова оцінка з дисципліни виставляється за 100-бальною шкалою з наступним переведенням у національну шкалу та шкалу ECTS. Бали нараховуються за виконання завдань аудиторної роботи, практичних, контрольних (модульних) завдань, тестів. Результати поточного контролю здобувачів вищої освіти є складовими елементами підсумкової оцінки з дисципліни.

Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу

Лекції, практичні та індивідуальні заняття, самостійна робота студента, консультації
Лекції проводяться з використанням мультимедійних презентацій.
Практичні заняття проводяться з використанням методичних рекомендацій, ламінованих міні-таблиць, мультимедійних презентацій.
Самостійна позааудиторна робота студентів забезпечується методичними рекомендаціями та робочим зошитом для її виконання.
 У разі роботи в дистанційному режимі використовуватиметься віртуальне навчальне середовище MOODLE, Zoom, Google Meet, Google Classroom.
 Лекції та практичні заняття будуть проводитися за допомогою програм електронної комунікації Zoom, Google Meet, Google Classroom.
 Поточна комунікація з викладачем буде здійснюватися в соціальних мережах Viber, WhatsApp (за вибором академічної групи).

Необхідне обладнання

У звичайному режимі навчання.
 Вивчення курсу передбачає приєднання кожного студента до навчального середовища MOODLE, або Google Classroom.
У режимі дистанційного навчання під час карантину.
 Вивчення курсу додатково передбачає приєднання кожного студента до програм ZOOM, або Google Meet (для занять у режимі відеоконференцій). У цьому випадку студент має самостійно потурбуватися про якість доступу до інтернету.

Критерії оцінювання

Схема нарахування та розподіл балів

Поточне оцінювання, МК та самостійна робота						СМО	ПМО	ECTS	За національною шкалою
Модуль 1									
T1	T2	...Tn	САП	МК 1	МО				
4	4	3	73	75	74	74	74	C	добре

T₁ – T_n – теми занять до модульного контролю 1;
 САП – середнє арифметичне усіх позитивних оцінок в національній шкалі, яке переводиться у 100 – бальну шкалу;
 МК модульний контроль;
 МО (модульна оцінка) – середнє арифметичне САП та МК;
 СМО (семестрова модульна оцінка) – це середньоарифметична МО;
 ПМО (підсумкова модульна оцінка) – виставляється в кінці вивчення дисципліни за 100 – бальною, національною шкалою та ECTS.

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

За 100-бальною шкалою	За національною шкалою	За шкалою ECTS
90-100	відмінно	A
0-89	добре	B
70-79	добре	C

60-69	задовільно	D
51-59	задовільно	E
35-50	незадовільно з можливістю повторного складання	FX
0-34	незадовільно з обов'язковим повторним курсом вивчення дисципліни за зазначений семестр	F

Питання до підсумкового контролю

ПЕРЕЛІК ПРАКТИЧНИХ НАВИЧОК

1. Проводити суб'єктивне та об'єктивне обстеження органа зору.
2. Оцінювати результати обстежень.
3. Визначати функції органа зору.
4. Визначати гостроту зору.
5. Визначати поле зору.
6. Визначати кольоросприйняття.
7. Проводити профілактику ускладнень захворювань ока.
8. Оцінювати вікові зміни з боку органа зору.
9. Визначати рефракцію.
10. Проводити корекцію аномалій рефракції.
11. Надавати невідкладну допомогу.
12. Закапувати очі.
13. Закладати мазь за повіку.
14. Вивертати повіку.
15. Вимірювати внутрішньоочний тиск.
16. Проводити проби на глаукому.
17. Визначати стадії глаукоми.
18. Перевіряти прохідність слізних шляхів.
19. Проводити коларголову пробу.
20. Промивати слізні шляхи.
21. Вводити ліки під кон'юнктиву.
22. Виконувати всі види ін'єкцій.
23. Накладати монокулярну пов'язку.
24. Накладати бінокулярну пов'язку.
25. Проводити оклюзію здорового ока.
26. Проводити масаж повік.
27. Обробляти хрящовий край повік.
28. Проводити взяття крові на біохімічне дослідження.
29. Проводити взяття матеріалу на бактеріологічне дослідження.
30. Здійснювати до- і післяопераційний догляд за пацієнтом.
31. Володіти навичками виконання всіх видів ін'єкцій.
32. Надавати екстрену допомогу при невідкладних станах.
33. Дотримуватись правил особистої безпеки і гігієни.
34. Проводити диспансерне спостереження за пацієнтами з хронічною патологією.
35. Проводити санітарно-освітню роботу серед населення з питань профілактичної медицини.
36. Забезпечувати лікувально-охоронний і санітарно-протиепідемічний режим в лікувально-профілактичних установах
37. Заповнювати медичну документацію.

ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДО ДИФЕРЕНЦІЙОВАНОГО ЗАЛІКУ

1. Допоміжний апарат ока, будова, функції.
2. Функції сітківки, рогівки, склери, судинної оболонки, кришталика, зорового нерва.
3. Будова оптичної системи ока.

4. Функції органа зору і методи їх визначення.
5. Причини розвитку міопії, гіперметропії, астигматизму, їх корекція.
6. Рецепти на прості окуляри для далі і читання, при різних ступенях міопії, гіперметропії, пресбіопії, астигматизмі.
7. Бактеріальний і вірусний кон'юнктивити. Причини виникнення. Етапи медсестринського процесу.
8. Алергічний кон'юнктивіт, причини виникнення. Етапи медсестринського процесу.
9. Трахома. Етіологія, особливості діагностики. Етапи медсестринського процесу.
10. Блефарити. Медсестринська діагностика, догляд, спостереження.
11. Ячмінь. Причини, ознаки, лікування, профілактика.
12. Дакріоцистит. Причини виникнення. Медсестринська діагностика, догляд. Ускладнення, їх профілактика.
13. Дакріoadеніт. Причини виникнення. Медсестринська діагностика, догляд. Ускладнення, їх профілактика.
14. Косоокість. Класифікація. Способи визначення. Диференціальна діагностика співдружньої і паралітичної косоокості.
15. Лікування косоокості. Роль сестри медичної в профілактиці ускладнень.
16. Флегмона орбіти. Причини, ознаки, лікування. Роль медичної сестри в догляді, профілактиці ускладнень.
17. Osteoperіостит. Види, причини виникнення. Медсестринський процес при різних видах остеоперіостита.
18. Склерити, їх види. Медсестринська діагностика, лікування, профілактика.
19. Гострий кератит. Причини виникнення. Медсестринська діагностика, спостереження, лікування. Профілактика ускладнень.
20. Гострий іридоцикліт. Хоріоїдит. Причини виникнення. Медсестринська діагностика, лікування, профілактика ускладнень.
21. Захворювання сітківки. Емболія центральної артерії сітківки. Причини виникнення, медсестринська діагностика. Лікування, профілактика ускладнень.
22. Тромбоз центральної вени сітківки. Етапи медсестринського процесу.
23. Крововилив у сітківку. Причини виникнення. Етапи медсестринського процесу.
24. Катаракта. Класифікація. Особливості діагностики, лікування, в залежності від стадії. Медсестринський процес при катаракті. Ускладнення, їх профілактика.
25. Неврит зорового нерва. Причини виникнення. Роль медсестри в діагностиці, лікуванні. Профілактика ускладнень.
26. Атрофія зорового нерва. Причини виникнення. Медсестринська діагностика. Особливості профілактики і лікування.
27. Глаукома. Механізм виникнення, фактори, що сприяють. Класифікація. Стадії глаукоми. Медсестринський процес при глаукомі.
28. Проби на глаукому.
29. Гострий приступ глаукоми. Причини виникнення. Медсестринська діагностика. Невідкладна допомога.
30. Класифікація ушкоджень органа зору. Види контузій. Медсестринська діагностика і допомога. Профілактика ускладнень.
31. Ознаки важких ушкоджень ока. Етапи медсестринського процесу. Роль медсестри в профілактиці травм органа зору.

Опитування

Анкету з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенню курсу